

годежът се правят заедно. На годежа ходят само много близки хора – роднини, колкото и далече да живеят. Тук съгласието на момичето не се иска. Младите могат да присъстват на годежа, може и да ги няма. Той е работа на родителите им.

При фичерите от Старозагорско свекървата кани гостите, които отиват в дома на момичето. Обикновено, освен семейството на момчето, това са близки роднини. Водят си музика, носи се менче (бакърче) с ракия, украсено с венец от цветя и покрито с бяла кърпа, овца за сватовете, по чифт обувки за братята ѝ. Булката се преоблича три пъти по време на годежа - първия път в дома на свекървата, втория път - в дома на майка си и третия - преди да си тръгне за новия дом. Всички тоалети са купени от свекървата и по този начин се показва, че момичето е влязло в заможен дом и свекървата я приема.

Младите получават от гостите обикновено пари “кой колкото има на сърце”. По време на годежа се плаща част от откупа (“тракийски” калайджии, лингурари) или се дава цялата искана сума (кардараши, лахо, хорохане, грастаря). Уговаря се сватбата - кога и къде ще бъде, какви дарове ще се дават. Не е определено колко време може да има между двете празненства - това зависи най-вече от финансовата готовност на родителите.

“След годежа, понеже бях най-голямото дете в семейството, баща ми ме взе със себе си в Балкана. Там бяхме почти цяла година, работехме стоката си. Трябваше да му помагам при дялането, преди да ида в къщата на мъжа ми... Годежът и сватбата бяха без дарове – пратиха ме с един сукман и с една риза... Сукманът още го пазя – да ме погребат с него....” (ж, р. 1944 г., лингурарка).

Сватбата е особено важен и повратен момент в живота на циганката/ ромката. Тя може да бъде скоро след годежа, след два-три месеца до година (футаджии) или по време, когато цялата група се събира на определено място („градецки” цигани, „тракийски” калайджии, бургуджии, лингурари). Сезонно чергарстващите “градецки” цигани „всяка година от 25-26 юли до 5-6 август всички се връщаме в село (с. Градец – б.а.). Правим сватби, кръщенета, годежи. По друго време на годината не правим сватби – чакаме тази среща” (ж., р. 1950 г.). Бургуджиите от всяка група, по време на чергарския живот, независимо къде се намират, се събират на празника “Голяма Богородица” (28 август). Това е времето на техните сватби.

По принцип се предпочита по-топло време, тъй като традиционната циганска сватба се прави на катуна - на поляна се опъва голям брезент,